

# HRVATSKI POMORSKI MUZEJ SPLIT

## IZVJEŠĆE O RADU ZA 2017. GODINU

### 1. SKUPLJANJE GRAĐE

Temeljem podataka upisanih u Knjigu ulaska muzejskih predmeta tijekom 2017. godine fundus Muzeja se povećao sveukupno za 72 muzejska predmeta s osnove darovanja i kupnje, kako slijedi:

#### 1.1. Kupnja

Ukupno 2 muzejska predmeta sljedećih zbirki:

- Zbirka brodske opreme i sredstava: 1 muzejski predmet
- Zbirka likovnih radova: 1 muzejski predmet

#### 1.3. Darovanje

Ukupno 70 muzejskih predmeta sljedećih zbirki:

- Zbirka brodske opreme i sredstava: 43 muzejska predmeta
- Zbirka brodskih strojeva i brodogradnje: 4 muzejska predmeta
- Zbirka navigacijske opreme i sredstava: 2 muzejska predmeta
- Zbirka odora, nošnji i opreme: 1 muzejski predmet
- Zbirka pisane dokumentarne građe: 18 muzejskih predmeta
- Zbirka ronilačke opreme i sredstava: 2 muzejska predmeta

#### 1.7. Ostalo

Konzervatorsko-restauratorski postupak

- U Knjigu izlaska muzejskih predmeta evidentiran je izlaz iz prostora Muzeja u radionicu muzejskog tehničara za potrebe restauriranja: 1 muzejski predmet Zbirke brodskih strojeva i brodogradnje.

1.7.1. Čuvanje i pohrana: ukupno: 40 komada - Trajna posudba kolekcije gropova stiliziranih u pojedinačnim staklenim bocama, vlasnika Damira Višića

Tijekom 2017. godine fundus HPMS-a obogaćen je i zahvaljujući suradnji s HAZU, Split. Obimna pomorska građa (muzejski predmeti: makete brodova, zemljopisne karte, atlasi, portolani, brodski dnevnic i isprave, arhivska građa, fotografije....) koja je pripadala Pomorskom muzeju, nekoć u palači Milesi, danas popunjava fundus Hrvatskog pomorskog muzeja Split, zahvaljujući HAZU, posebice gosp. akademiku Davorinu Rudolfu. Građu su pregledale, sortirale i pripremale za prijenos Danka Radić, Gordana Tudor, prijenos Leo Garbin i Ante Mandić) Popis građe je dovršen do kraja 2017. godine te slijedi raspored u odgovarajuće zbirke

## **2. ZAŠTITA**

### **2.1. Preventivna zaštita**

Tijekom godine je obavljena redovita kontrola muzejskih predmeta te zahvati iz područja preventivne konzervacije (zaštitni premazi i dr.).

### **2.2. Konzervacija**

Jedna od temeljnih muzejskih funkcija jest i djelatnost na restauraciji muzejskih predmeta, njihovoj konzervaciji, te skrb o trajnom održavanju na najvišem mogućem stupnju materijalne strukture predmeta. Muzej nema radno mjesto restauratora te poslove restauracije povjerava vanjskim suradnicima.

- Zbirka plovila: u krugu Muzeja („Bakar“, „Perina“, Neretvanska lađa, „Streljko“), na lokalitetu u Kaštel Sućurcu – Kemokompleks (Brod DJB 103 – “CETINA”, komandni most „Veli Jože“) i Brižine („Istranka“). Također je izvršeno čišćenje (metenjem) brodova.
- Tijekom 2017. nastavljen je konzervatorski rad započet 2016. na brodu „Istranka“ za koji je Ministarstvo kulture RH osiguralo 100.000,00 kuna (brodomonterski radovi, radovi pjeskarenja i bojanja, radovi nadzora te čišćenja unutrašnjosti broda i odvoza otpadnog materijala)
- Tijekom 2017. završen je konzervatorski postupak preventivne zaštite, otprašivanja i čišćenja drvenog sanduka motora „Seagull“, muzejski tehničar Leo Garbin

### **2.3. Restauracija**

Tijekom 2017. dovršena je restauracija broskog stroja, (inv. broj: HPMS – 775:SLT –2444 – ZBS) “Ganz Danubius”, restaurator vanjski suradnik Miroslav Klarić

### **2.4. Ostalo**

Hrvatski pomorski muzej Split je kao skrbnik prijavio program preventivne zaštite povijesnog broda „Istranka“ na natječaj Ministarstva kulture za javne potrebe u kulturi Republike Hrvatske. Povijesni brod “Istranka” izgrađen je 1896. godine u Trstu pod imenom “Ospero“. Nekoliko godina kasnije (1899. godine) brod mijenja ime u “Dalmat“ te postaje brodom namjesnika za Dalmaciju, a od tada do danas, po ulogama koje je odigrao u većem broju povijesnih događanja i u svojoj dugogodišnjoj službi te po svom izvornom materijalnom zapisu, brod je postao značajan spomenik kulturne baštine. Od 2002. godine brod je dobio status zaštićenog kulturnog dobra rješenjima Ministarstva kulture RH o privremenoj zaštiti. Rješenja o privremenoj zaštiti su obnavljana do 2011. godine kada je “Istranka“ rješenjem Ministarstva kulture dobila status trajno zaštićenog kulturnog dobra. U akciji spašavanja koju je Muzej poduzeo „Istranka“ je podignuta s morskog dna 2014. godine. Muzej je od tada obavljao poslove čuvanja, nadzora i saniranja manjih oštećenja. Ministarstvo je odobrilo Muzeju sredstva za preventivnu zaštitu no presudom Upravnog suda u Splitu „Istranka“ je u svibnju 2015. godine izgubila status kulturnog dobra. Time je prestalo i skrbništvo, a i mogućnost realizacije planirane preventivne zaštite. Djelatnici Muzeja su do kraja 2015. godine nastavili s redovitim obilascima i ispumpavanjem oborinskih voda unatoč tome što ustanova više nije bila skrbnik broda. U međuvremenu je brod ipak opet potonuo. HPMS je prijavio na Natječaj Ministarstva kulture za program zaštite kulturnog dobra za 2017. godinu: Vranjic, Povijesni brod „Istranka, 1896. – preventivnu konzervaciju broda, za što je Ministarstvo kulture odobrilo 100.000,00 kuna. Sredstva su utošena za preventivnu konzervaciju. Ministarstvo kulture RH, Uprava za zaštitu kulturne baštine, je Rješenjem (Klasa: UP/I-612-08/11-06/0793, Urbroj: 532-04-01-03-02/2-16-6 od 18. Listopada 2016.) utvrdilo da „brod Istranka građen 1896. godine u Trstu, upisan u Očevidnik plutajućih objekata Lučke kapetanije u Splitu pod oznakom SP-8, u vlasništvu „Marina degli Aregai s.p.a.“, ima svojstvo kulturnog dobra i upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z-5463.

### **3. DOKUMENTACIJA**

#### **3.1. Inventarna knjiga**

Inventarna knjiga muzejskih predmeta iz fundusa Hrvatskog pomorskog muzeja Split

- Inventarna knjiga muzejskih predmeta HPMS-a osnovni je dokument o fundusu Muzeja, trajni muzejski dokument i štiti se kao kulturno dobro. U nju se upisuju primarni podaci o muzejskom predmetu odnosno puni naziv zbirke kojoj pripada muzejski predmet, opis predmeta i datacija, autor, signatura i proizvođač predmeta, dimenzije, stanje i način nabavke te smještaj predmeta. Inventarna knjiga muzejskih predmeta HPMS-a vodi se po sustavu tekućeg rednog broja uz kodnu oznaku Muzeja i slovnu oznaku pripadajuće zbirke. Popunjava se rukom.
- Tijekom 2017. godine ukupno je primarno obrađeno, upisano i inventarizirano 348 muzejskih predmeta. Isto toliko ih je dobilo i aplikativnu oznaku s prepoznatljivom numeracijom inventarnog broja i pripadajuće zbirke.
- Hrvatski pomorski muzej Split ima sveukupno inventarizirano 3056 muzejskih predmeta.

Program „M++“

- „M++“ je računalna baza podataka za inventarizaciju muzejskih zbirki, a uključuje upis, pretraživanje, ispis, zaštitu podataka i obradu fotografije muzejskog predmeta. U „M++“ se upisuju primarni podaci o muzejskom predmetu koji se nalaze u Inventarnoj knjizi muzejskih predmeta HPMS-a.
- Tijekom 2017. godine u program „M++“ upisano je i inventarizirano ukupno 67 muzejskih predmeta iz Zbirke slikovne dokumentarne građe dok je obrađeno 220 fotografija muzejskih predmeta za potrebe utvrđivanja svojstva kulturnog dobra Zbirke odličja, medalja i plaketa.

#### **3.3. Fototeka**

- Ukupno popisano 16,240 foto-pozitiva; vizualni fond: foto-albumi 101 (u njima ukupno 1.511 fotografija)
- Za potrebe utvrđivanja svojstva kulturnog dobra Zbirke odličja, medalja i plaketa fotografirano je 220 fotografija muzejskih predmeta iz Zbirke odličja, medalja i plaketa.

### 3.6. Hemeroteka

Riječ je o uobičajenoj godišnjoj obradi novinskog tiska, uglavnom dnevnih listova, a po potrebi i ostalih publikacija te elektroničkih medija.

#### *Sekundarna dokumentacija*

Sekundarna muzejska dokumentacija obuhvaća popratne i dopunske fondove muzejske djelatnosti koji su organizirani prema sadržaju, a čine je: Inventarna knjiga hemeroteke o fundusu HPMS-a, izložbama, programskim aktivnostima i povijesti Muzeja, Inventarna knjiga hemeroteke o hrvatskoj pomorskoj baštini, Knjiga evidencije o izdavačkoj djelatnosti HPMS-a, Knjiga evidencije plakata o izložbenoj djelatnosti i ostalim manifestacijama HPMS-a.

#### *Inventarna knjiga hemeroteke o fundusu HPMS-a, izložbama, programskim aktivnostima i povijesti Muzeja*

Hemeroteka sadrži članke iz novinskog tiska, uglavnom dnevnih glasila, a po potrebi i ostalih publikacija te elektroničkih medija. U Inventarnu knjigu upisuju se podaci koji identificiraju jedinicu fonda odnosno inventarna oznaka, naziv publikacije, autor i naslov članka, nadnevak i godište izdanja, broj stranica i ilustracija. Zapisi se pohranjuju u hemerotečni arhiv, Inventarna knjiga hemeroteke vodi se po sustavu tekućih rednih brojeva i pripadajuće godine i upisuje se u računalnu bazu podataka internog karaktera. Dokumentacija se trajno čuva.

Tijekom 2017. godine obrađena su i pohranjena sveukupno 44 zapisa o Hrvatskom pomorskom muzeju Split. Javnost se obaviještavalo o svim programskim i ostalim manifestacijama u Muzeju. Ponajviše su to napisi o izložbenoj i muzejsko-edukativnoj djelatnosti, organiziranim promocijama knjiga te projektu Virtualni muzej iseljenišva Dalmacije u organizaciji HPMS-a uz suradnju s Hrvatskom Maticom iseljenika.

#### *Inventarna knjiga hemeroteke o hrvatskoj pomorskoj baštini*

Hemerotečni arhiv sadrži novinske članke iz dnevnog i periodičnog tiska te elektroničkih medija. Sadržajno je podijeljen na cjeline: brodogradnja, brodarstvo, podvodna arheologija, vojno i civilno pomorstvo, ribarstvo te kuturne manifestacije kojima se afirmira hrvatska pomorska baština. U Inventarnu knjigu upisuju se podaci koji identificiraju jedinicu fonda: inventarna oznaka, sadržajna cjelina, autor i naslov članka, naziv publikacije i nadnevak.

Zapisi se pohranjuju u hemerotečni arhiv, Inventarna knjiga vodi se po sustavu tekućih rednih brojeva i pripadajuće godine i upisuje se u računalnu bazu podataka internog karaktera.

U Inventarnu knjigu hemeroteke o hrvatskoj pomorskoj baštini tijekom 2017. godine obrađeno je i pohranjeno sveukupno 67 zapisa.

Hemerotečna dokumentacija služi za pohranu svih publiciranih napisa o HPMS-u, od programskih aktivnosti, izložbi, te uopće informacija o djelatnosti Muzeja. Uz pohranu zapisa posebno se vodi i Inventarna knjiga istog.

Inventarna knjiga hemeroteke o fundusu HPMS-a, izložbama, programskim aktivnostima i povijesti Muzeja

Hemeroteka sadrži članke iz novinskog tiska, uglavnom dnevnih glasila, a po potrebi i ostalih publikacija te elektroničkih medija. U Inventarnu knjigu upisuju se podaci koji identificiraju jedinicu fonda odnosno inventarna oznaka, naziv publikacije, autor i naslov članka, nadnevak i godište izdanja, broj stranica i ilustracija. Zapisi se pohranjuju u hemerotečni arhiv, Inventarna knjiga hemeroteke vodi se po sustavu tekućih rednih brojeva i pripadajuće godine i upisuje se u računalnu bazu podataka internog karaktera. Dokumentacija se trajno čuva.

Tijekom 2017. godine obrađena su i pohranjena sveukupno 44 zapisa o Hrvatskom pomorskom muzeju Split. Javnost se obaviještavalo o svim programskim i ostalim manifestacijama u Muzeju. Ponajviše su to napisi o izložbenoj i muzejsko-edukativnoj djelatnosti, organiziranim promocijama knjiga te projektu Virtualni muzej iseljeništa Dalmacije u organizaciji HPMS-a uz suradnju s Hrvatskom Maticom iseljenika.

Inventarna knjiga hemeroteke o hrvatskoj pomorskoj baštini

Hemerotečni arhiv sadrži novinske članke iz dnevnog i periodičnog tiska te elektroničkih medija. Sadržajno je podijeljen na cjeline: brodogradnja, brodarstvo, podvodna arheologija, vojno i civilno pomorstvo, ribarstvo te kuturne manifestacije kojima se afirmira hrvatska pomorska baština. U Inventarnu knjigu upisuju se podaci koji identificiraju jedinicu fonda: inventarna oznaka, sadržajna cjelina, autor i naslov članka, naziv publikacije i nadnevak. Zapisi se pohranjuju u hemerotečni arhiv, Inventarna knjiga vodi se po sustavu tekućih rednih brojeva i pripadajuće godine i upisuje se u računalnu bazu podataka internog karaktera.

U Inventarnu knjigu hemeroteke o hrvatskoj pomorskoj baštini tijekom 2017. godine obrađeno je i pohranjeno sveukupno 67 zapisa.

*Inventarna knjiga hemeroteke o fundusu HPMS-a, izložbama, programskim aktivnostima i povijesti Muzeja*

Hemeroteka sadrži članke iz novinskog tiska, uglavnom dnevnih glasila, a po potrebi i ostalih publikacija te elektroničkih medija. U Inventarnu knjigu upisuju se podaci koji identificiraju jedinicu fonda odnosno inventarna oznaka, naziv publikacije, autor i naslov članka, nadnevak i godište izdanja, broj stranica i ilustracija. Zapisi se pohranjuju u hemerotečni arhiv, Inventarna knjiga hemeroteke vodi se po sustavu tekućih rednih brojeva i pripadajuće godine i upisuje se u računalnu bazu podataka internog karaktera. Dokumentacija se trajno čuva.

Tijekom 2017. godine obrađena su i pohranjena sveukupno 44 zapisa o Hrvatskom pomorskom muzeju Split. Javnost se obaviještavalo o svim programskim i ostalim manifestacijama u Muzeju. Ponajviše su to napisi o izložbenoj i muzejsko-edukativnoj djelatnosti, organiziranim promocijama knjiga te projektu Virtualni muzej iseljeničstva Dalmacije u organizaciji HPMS-a uz suradnju s Hrvatskom Maticom iseljenika.

### **3.9. Ostalo**

#### *Knjiga ulaska muzejskih predmeta*

U Knjigu ulaska muzejskih predmeta upisuju se predmeti koji trajno ulaze u Muzej s osnova nabavke i darovanja te predmeti koji privremeno ulaze u Muzej zbog posudbe, ekspertize, ponude za otkup ili po drugoj pravnoj osnovi. Knjiga ulaska vodi se po sustavu tekućih rednih brojeva i pripadajuće godine. Sadrži podatke o urudžbiranom dokumentu ulaska predmeta, instituciji ili osobi koja predaje predmet, podatke o identifikaciji, vlasništvu i stanju predmeta te svrhu ulaska, privremeni smještaj, osobu odgovornu za predmet i podatke o povratu predmeta. Knjiga ulaska muzejskih predmeta vodi se u rukopisu i u računalnoj bazi podataka „M++“ a kao muzejski dokument čuva se trajno.

Tijekom 2017. godine u Knjigu ulaska muzejskih predmeta HPMS-a obrađena je muzejska dokumentacija za sveukupno 295 muzejskih predmeta koja se odnosi na skupljanje muzejske građe po osnovi darovanja i kupnje, zatim ustupanja odnosno posudbe i povrata muzejskih predmeta.

#### *Knjiga evidencije o izdavačkoj djelatnosti HPMS-a*

U Knjigu evidencije o izdavačkoj djelatnosti upisuju se podaci koji identificiraju jedinicu fonda: inventarna oznaka uz pripadajuću godinu, vrsta fonda (katalozi, muzejsko-edukativne publikacije, periodična izdanja), bibliografska jedinica publikacije (naziv izdanja, podaci u impressum-u i ISBN).

Evidencija o izdavačkoj djelatnosti vodi se po sustavu tekućih rednih brojeva i upisuje se u računalnu bazu internog karaktera. Dokumentacija se trajno čuva.

Tijekom 2017. godine upisano je 6 bibliografskih jedinica, i to:

- katalog izložbe „Ljudi od željeza na brodovima od drva“; 2 izdanje
- muzejsko-edukativna publikacija: radna bilježnica „Plovidba u prošlost: Mala škola baštine Kaštelanskog zaljeva“
- katalog muzejsko-edukativnog programa HPMS-a „Hrvatski pomorski muzej Split: Muzejsko-edukativni programi“
- katalog izložbe „Vjetar Mediterana, Jadranske tradicijske barke“/“Wind of the Mediterranean, Traditional boats of the Adriatic“
- muzejsko-edukativna publikacija: radna bilježnica „Mala škola brodogradnje“
- katalog izložbe „Okom motritelja-Otrantska bitka 1917.“.

#### *Knjiga evidencije plakata o izložbenoj djelatnosti i ostalim manifestacijama HPMS-a*

Plakat kao posebno sredstvo komunikacije s javnošću trajni je dokument o izložbenoj djelatnosti i ostalim manifestacijama koje se održavaju u Muzeju. U Knjigu evidencije plakata upisuju se podaci koji ga identificiraju kao jedinicu posebnog fonda. Knjiga se vodi po sustavu tekućih rednih brojeva i upisuje se u računalnu bazu internog karaktera. Dokumentacija se trajno čuva.

Tijekom 2017. godine upisano je 13 jedinica, i to:

- izložba „Slikopisi Jadranske obale-fotograf Karl Kaser“; 2016./2017.
- izložba „Jadran, kolijevka paklenog stroja-150 godina Luppis-Whitehead torpeda“; 2016./2017.
- izložba „Zavjetni darovi pomoraca-makete brodova“/Vis, prostor arheološke zbirke „Issa“; 27.01.2017.-31.03.2017.
- HPMS-muzejsko-edukativna akcija „Tajne“-22.EMA; Povodom obilježavanja Međunarodnog dana muzeja; 25.04.2017.-18.05.2017.
- izložba „Brod-hrvatska kulturna i pomorska baština u likovnom, jezičnom i glazbenom izričaju učenika OŠ Marjan“; 04.04.2017.
- prostor Tvrdave Gripe, manifestacija „Split spot festival 2017“/regionalni festival glazbenih video spotova; 27.05.2017.
- HPMS-Lux Mediterraneum-Udruga prijatelja Mediterana/promocija knjige „Legende svjetla, priče hrvatskih svjetionika i njihovih duša“, autor Jurica Gašpar; 23.06.2017.

- HPMS-Gradsko kazalište lutaka Split „Ljetno kazalište za djecu“; 26.06.2017.-03.07.2017.
- izložba „Vjetar Mediterana-Jadranske tradicijske barke „/“Wind of the Mediterranean,Traditional boats of the Adriatic“, autor Luciano Keber; 26.10.2017.-20.11.2017.
- HPMS-Udruga podvodnih aktivnosti „Rostrum“/predavanje „Minsko-eksplozivna sredstva pod morem; prepoznavanje, označavanje i prijavljivanje MES-a; 21.11.2017.
- izložba „Okom motritelja-Otrantska bitka 1917.“; studeni-prosinac 2017.
- Hrvatski pomorski muzej Split i Hrvatska Matica iseljenika, Podružnica Split: projekt „Virtualni muzej iseljeničtva Dalmacije“; 07.12.2017.

#### Dokumentacija-ostalo

##### *Službeni upisnik o zahtjevima, postupcima i odlukama o ostvarivanju prava na pristup informacijama*

Zakonom o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15) omogućeno je pravnim i fizičkim osobama podnošenje upita/zamolbe za informacijom koja se sadržajno odnosi na djelatnost rada HPMS-a koja se obavlja kao javna služba tijela lokalne vlasti. Korisnik informacije ostvaruje pravo na pristup informaciji podnošenjem upita/zamolbe na službenom obrascu HPMS-a i putem elektroničke komunikacije o čemu se vodi Službeni upisnik o zahtjevima, postupcima i odlukama o ostvarivanju prava na pristup informacijama. Bilježi se po sustavu tekućeg rednog broja s podacima koji identificiraju upit/zamolbu: urudžbirani dokument s nadnevkom, naziv podnositelja odnosno korisnika informacije, sadržaj i status predmeta. Muzej ima zakonsku obvezu dostavljati godišnje Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama povjereniku za informiranje Republike Hrvatske.

Tijekom 2017. godine zaprimljeno je sveukupno 37 zahtjeva uglavnom istraživačke naravi; povijest hrvatskog pomorstva, statistički podaci o plovilima i parobrodarskim društvima, stručne ekspertize predmeta na primjer navigacijske i brodske opreme kao i zahtjeva za uvidom u knjižnicu HPMS-a.

## **4. KNJIŽNICA**

### **4.1. Nabava**

Tijekom 2017. godine knjižni fond je uvećan za 209 novih naslova s osnove kako slijedi:

- nabavka s osnove programa i redovne djelatnosti: 20 naslova
- donacija HPMS-u: 131 naslov
- periodika s osnove nabavke, donacije, razmjene: 58 naslova

### **4.2. Stručna obrada knjižničkog fonda**

Muzej ne posjeduje računalni program „K++“ za obradu knjižnog fonda. Stoga se sve jedinice evidentiraju u računalnoj bazi podataka internog karaktera.

### **4.4. Služba i usluge za korisnike**

Knjižnica HMPS-a je specijalizirana knjižnica zatvorenog tipa, ali uz nadzor djelatnika knjižni fond dostupan je svima za potrebe istraživanja i stručne pomoći iz povijesti pomorstva.

### **4.5. Ostalo**

- Sudjelovanje na Međunarodnom sajmu knjiga i učila  
Svojim publikacijama Muzej je sudjelovao na 36. izložbi izdavačke djelatnosti hrvatskih muzeja i galerija: „Interliber“ koja se tijekom studenog 2017. održala u organizaciji Muzejsko dokumentacijskog centra Zagreb.
- Sustav on-line statističkih podataka hrvatskih knjižnica  
Od 2017. godine podaci o knjižnici Hrvatskog pomorskog muzeja Split nalaze se u sustavu jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici Zagreb.

#### *Izdavačka djelatnost HPMS-a*

Pod izdavačkom djelatnošću smatraju se publikacije čiji je izdavač ili suizdavač Muzej.

Tijekom 2017. godine HPMS je izdavač/suizdavač sveukupno 7 naslova, i to:

- 1.) katalog izložbe: „Ljudi od željeza na brodovima od drva“; autori izložbe/teksta: Boris Čargo, Ljubomir Radić; nakladnici Arheološki muzej u Splitu i Hrvatski pomorski muzej Split; Split, 2. izdanje, 2017.
- 2.) radna bilježnica muzejsko-edukativne akcije: „Plovidba u prošlost: Mala škola baštine Kaštelanskog zaljeva“; autori: Ivan Šuta, Dijana Žaja, Ivanka Kamenjarin, Danka Radić, Petra Blažević, Ljubomir Radić; nakladnici: Hrvatski pomorski muzej Split, Muzej grada Kaštela; travanj 2017.
- 3.) promotivni deplijan muzejsko-edukativnog programa: „Plovidba u prošlost: Mala škola baštine Kaštelanskog zaljeva“; nakladnici: Hrvatski pomorski muzej Split, Muzej grada Kaštela; travanj 2017.
- 4.) katalog muzejsko-edukativnog programa: „Hrvatski pomorski muzej Split-muzejsko edukativni programi“; autorica programa i teksta Branka Despotušić, koautorica teksta Mirja Lovrić; nakladnik Hrvatski pomorski muzej Split; Split, rujan 2017.
- 5.) katalog izložbe: „Vjetar Mediterana-Jadranske tradicijske barke“/“Wind of the Mediterranean-Traditional boats of the Adriatic“; autor teksta Luciano Keber; nakladnik Hrvatski pomorski muzej Split; Split 2017.
- 6.) radna bilježnica muzejsko-edukativne akcije: „Mala škola brodogradnje“; autorica Branka Despotušić; nakladnik Hrvatski pomorski muzej Split; Split, listopad 2017.
- 7.) katalog izložbe: „Okom motritelja-Otrantska bitka 1917.“; autor kataloga i izložbe Ljubomir Radić; nakladnik Hrvatski pomorski muzej Split, 2017.

#### Knjižnica-ostalo

##### *Sudjelovanje na Međunarodnom sajmu knjiga i učila*

Svojim publikacijama Muzej je sudjelovao na 36. izložbi izdavačke djelatnosti hrvatskih muzeja i galerija: „Interliber“ koja se tijekom studenog 2017. održala u organizaciji Muzejsko dokumentacijskog centra Zagreb.

##### *Sustav on-line statističkih podataka hrvatskih knjižnica*

Od 2017. godine podaci o knjižnici Hrvatskog pomorskog muzeja Split nalaze se u sustavu jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici Zagreb.

## **5. STALNI POSTAV**

Muzej ima privremeno rješenje stalnog postava.

## **6. STRUČNI RAD**

### **6.1. Stručna obrada muzejske građe**

Svi djelatnici, neovisno o poslovima na pojedinim projektima programske djelatnosti, imaju stalna radna zaduženja koja se dnevno obavljaju u redovnom radnom vremenu.

Višoj kustosici dr. sc. Danki Radić povjerene su sljedeće zbirke:

- Zbirka pomorskih karata
- Zbirka zastava i signalnih zastava
- Zbirka odora, nošnji i opreme
- Zbirka odličja, medalja i plaketa
- Zbirka navigacijske opreme i sredstava
- Zbirka ribarstva

Višoj kustosici Mirji Lovrić povjerene su, uz vođenje osnovnih inventarnih muzejskih knjiga, sljedeće zbirke, tj. građa:

- Muzejska knjižnica
- Muzejski arhiv
- Zbirka slikovne dokumentarne građe
- Fototeka
- Hemeroteka

Mirja Lovrić ujedno obnaša dužnost Povjerenika za informiranje u HPMS-u.

Kustosu Ljubomiru Radiću povjerene su:

- Zbirka brodske opreme i sredstava
- Zbirka maketa
- Zbirka podmorskih nalaza
- Zbirka ronilačke opreme i sredstava

- Zbirka brodskih ukrasnih predmeta
- Zbirka likovnih radova
- Zbirka oružja i oružanih sredstava

Višem kustosu mr. sc. Stjepanu Lozi, povjerene su:

- Zbirka plovila tradicionalne brodogradnje
- Zbirka brodskih strojeva i brodogradnje

Kustosici Branki Despotušić muzejske zbirke su trebale biti povjerene u 2015. godini, no zbog procedure ponavljanja natječaja za izbor ravnatelja Muzeja, primopredaja zbirki nije se realizirala. Dana 25. siječnja 2016. raspoređena je na radno mjesto muzejskog pedagoga.

### **6.3. Revizija građe**

#### *Revizija muzejske građe-zbirki iz fundusa Hrvatskog pomorskog muzeja Split*

Temeljem članka 21. i članka 22. o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi od 5. do 23. veljače 2016. obavljena je revizija muzejske građe-fundusa HPMS-a. Revizija je obavljena sukladno zakonskim propisima temeljem unaprijed pripremljenog popisa muzejskih predmeta pojedinih zbirki koji je izrađen prema Inventarnoj knjizi muzejskih predmeta HPMS-a. Revizija je obavljena zbog primopredaje između prijašnjeg ravnatelja mr. sc. Stjepana Loze i ravnateljice HPMS-a, dr. sc. Danke Radić.

Temeljem članka 16. stavak 3. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi obavljena je u razdoblju od 15. do 21. veljače 2017. godine revizija muzejskih predmeta iz zbirki za koje je bila zadužena mr. sc. Gordana Tudor, muzejska savjetnica, a zbog odlaska djelatnice u mirovinu. Revizija je obavljena sukladno zakonskim propisima temeljem unaprijed pripremljenog popisa muzejskih predmeta pojedinih zbirki koji je izrađen prema Inventarnoj knjizi muzejskih predmeta iz fundusa HPMS-a.

Rezultat revizije iskazan je u Zapisniku o primopredaji od 10. ožujka 2017. godine; evidentirano je uredno brojčano stanje muzejskih predmeta, svi predmeti iz zbirki inventirani su u Inventarnoj knjizi i označeni s aplikativnim oznakama. Primopredaja se obavila između ravnateljice Hrvatskog pomorskog muzeja Split, dr. sc. Danke Radić i muzejske savjetnice, mr. sc. Gordane Tudor.

Revizijom muzejskog fundusa evidentirano je uredno brojčano stanje muzejskih predmeta.

## **6.5. Posudbe i davanje na uvid**

U Knjigu izlaska muzejskih predmeta upisuju se podaci o predmetima u vlasništvu HPMS-a a koje Muzej privremeno predaje drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi u svrhu posudbe, restauratorsko-konzervatorskog postupka ili po drugoj pravnoj osnovi. Knjiga izlaska vodi se po sustavu tekućih rednih brojeva i pripadajuće godine. Sadrži podatke o urudžbiranom dokumentu izlaska predmeta, instituciji ili osobi kojoj se predmet predaje, podatke o identifikaciji, vlasništvu i stanju predmeta, svrhu izlaska, privremeni smještaj, podatke o odgovornim osobama za predaju i preuzimanje predmeta te naposljetku nadnevak, podatke o stanju i povratu predmeta u prostor HPMS-a.

Knjiga izlaska muzejskih predmeta vodi se u rukopisu i u računalnoj bazi podataka „M++“ a kao muzejski dokument čuva se trajno.

Tijekom 2017. godine u Knjigu izlaska muzejskih predmeta HPMS-a obrađena je muzejska dokumentacija za sveukupno 90 muzejskih predmeta koja se odnosi na povrat i posudbu te konzervatorsko-restauratorski postupak.

## **6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima**

Djelatnici Muzeja redovito sudjeluju na stručnim skupovima koji se organiziraju u Splitu i Splitsko-dalmatinskoj županiji. U rijetkim prigodama, zbog nedostatka sredstava, sudjeluju na skupovima koji se održavaju izvan naše županije.

Ove godine sudjelovali su na sljedećim znanstvenim skupovima:

Danka Radić

- 7. međunarodna konferencija o pomorskoj znanosti (International Maritime Science Conference – IMSC) 2017., Solin, 20.-21. travnja 2017.
- Kongres Hrvatskog arheološkog društva “Okolica Kaštelanskog zaljeva u prošlosti”, Kaštel Lukšić, Muzej Grada Kaštela, 2.-6. listopada 2017.
- 4. kongres muzelaca Hrvatske s međunarodnim sudjelovanjem, Vukovar, 11.-14. listopada 2017. s izlaganjem “Perspektive i razvoj - budućnost Hrvatskog pomorskog muzeja Split”
- „ECO – The European Ecology Protection Twinning Project“, 20. veljače 2017.
- Hrvatsko-britanski gospodarski forum, Ekonomija doživljaja u službi gospodarskog rasta i razvoja, Zagreb, Trogir, 20. ožujka 2017.

- Mirko Jurkić, profesor i književnik, glavni tajnik Matice hrvatske (1940.-1945.), Zagreb, 3. ožujka 2017.
- Edukativni program „Kreativni proces“, osposobljavanje za apliciranje na natječaje fondova i programe Europske unije, Split, Centar za kulturu i cjeloživotno obrazovanje, 21. ožujka 2017.
- Kliofest 2017. Festival povijesti, „Istraživanje povijesti pomorstva: postignuća i kretanja“, Zadar, 12. svibnja 2017.
- Europski socijalni fond; Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., Split, svibanj 2017.
- Festa della Marineria II Edizione Territorio, cultura e sport, Messina, 5.-8. ottobre 2017. s izlaganjem „Dalmazia e la battaglia di Lepanto“
- 135. obljetnica pohrvaćenja splitske općine, Split, 28. listopada 2017.

#### Ljubomir Radić

- Predstavljanje programa CORE financiranog iz Europskih fondova – prezentacija nabavke opreme kroz projekte financirane iz EU fondova, Split, Hrvatski hidrografski institut, 28. studenog 2017.

#### Mirja Lovrić

- Projekt SEEDS; pohranjivanje, dostupnost i razmjena prikupljenih primarnih podataka, Split, Sveučilišna knjižnica Split, 10. travnja 2017.
- Projekt SCOPUS; internetska baza hrvatskih časopisa i zbornika na međunarodnoj razini, Split, Sveučilišna knjižnica Split 30. lipnja 2017.

#### Branka Despotušić

- Znanstveni skup „200. obljetnica podržavljenja Klasične gimnazije u Splitu“, Split, 25. svibnja 2017. s prilogom „Srednje školstvo u Dalmaciji u 19. stoljeću“.
- „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014.-2020., upoznavanja prijave projektnih prijedloga „Umjetnost i kultura za mlade“, Split, 26. siječnja 2017.
- EUROCLIO „Dealing with the Past in History Education“ Split, Muzej grada Splita 31. siječnja 2017.
- Kliofest 2017. Festival povijesti, „Istraživanje povijesti pomorstva: postignuća i kretanja“, Zadar, 12. svibnja 2017. Županijsko stručno vijeće za nastavnike povijesti

Splitsko-dalmatinske županije, Split. Hrvatski pomorski muzej Split, 1. rujna 2017. s izlaganjem „Katalog muzejsko-edukativnih radionica HPMS-a“

- Županijsko stručno vijeće za nastavnike likovne kulture Splitsko-dalmatinske županije, Split. Hrvatski pomorski muzej Split, 30. studenog 2017. s izlaganjem „Katalog muzejsko-edukativnih radionica HPMS-a“ i vodstvom radionice modeliranja gline.

Petra Blažević

- Simpozij „Fotografska baština u muzejima“, Zagreb, 25.-26. listopada 2017. s izlaganjem „Albumi austrougarskog hidrozaplovlstva u fundusu Hrvatskog pomorskog muzeja Split“
- Znanstveni skup „Okolica Kaštelanskog zaljeva u prošlosti“, Kaštel Lukšić, Muzej Grada Kaštela, 2.-6. listopada 2017. s izlaganjem „Edukativno-muzejski program Plovidba u prošlost: Mala škola baštine Kaštelanskog zaljeva“

## **6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika**

Danka Radić

- La nave del sarcofago di S. Simeone, Nel mare dell'intimità, L'archeologia subacquea racconta l'Adriatico, Trieste, ex Pescheria – Salone degli Incanti, 17. dicembre 2017 – 1 maggio 2018, 93.
- Lapide di Paron Tomaso Blacano, Nel mare dell'intimità, L'archeologia subacquea racconta l'Adriatico, trieste, ex Pescheria – Salone degli Incanti, 17. dicembre 2017 – 1 maggio 2018, 206.
- Recenzija Prijedloga idejnog rješenja muzejskog postava broda Galeb i Opće smjernice konzervacije i prezentacije broda (Muzej grada Rijeke), Split, 12. svibnja 2017.
- Predgovor, TROGIR – UNESCO 1997. – 2017., Trogir, 2017., 5.
- Povijesni grad Trogir – svjetska baština UNESCO-a, TROGIR – UNESCO 1997. – 2017., Trogir, 2017., 7.-30.

Stjepan Lozo

- Ideologija i propaganda velikosrpskog genocida nad Hrvatima – projekt „Homogena Srbija“, Split, 2017.

Ljubomir Radić

- Okom motritelja, Otrantska bitka 1917. Hrvatski pomorski muzej Split, 2017.

## **6.8. Stručno usavršavanje**

Branka Despotušić

## **6.9. Stručna pomoć i konzultacije**

Djelatnici Muzeja su tijekom godine redovito bili na raspolaganju u pružanju stručne pomoći svim zainteresiranim osobama, novinarima, studentima, istraživačima, znanstvenicima, djelatnicima drugih ustanova, te drugim zainteresiranim građanima iz zemlje i inozemstva.

Ostvarena je suradnja sa studentima koji su u izradi diplomskih i ostalih radova odabrali pomorsku tematiku.

Obavljajući poslove, djelatnici često ostvaruju različite vrste suradnje s djelatnicima drugih ustanova.

## **6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka**

Danka Radić

- Urednica „Radovana“ časopisa Društva za zaštitu kulturnih dobara Trogira
- Član uredništva „Vartla“ časopisa Ogranka Matice hrvatske u Trogiru za kulturu, društvena i gospodarska pitanja
- Urednica knjige: Dmitrij Vasiljević Averkijev, Trogirski vojvoda. Tragedija u pet činova, S ruskoga preveo Luko Paljetak, Trogir, 2017.
- Urednica knjige: Mate Meštrović, Kroz plamen čišćenja (Pjesme i lirska proza), Trogir, 2017.
- Recenzija Prijedloga idejnog rješenja muzejskog postava broda Galeb i Opće smjernice konzervacije i prezentacije broda (Muzej grada Rijeke), Split, 12. svibnja 2017.

## **6.11. Djelovanje u strukovnim društvima**

Danka Radić

Predsjednica "Radovana" Društva za zaštitu kulturnih dobara Trogira od 1995. godine do danas, predsjednica Ogranka Matice hrvatske u Trogiru od 2012. (dopredsjednica od 2008. do 2012.), član Društva povjesničara Hrvatske, član Hrvatskog nacionalnog odbora za povijesne znanosti, Hrvatskog muzejskog društva i Književnog kruga Split, te zamjenica predsjednika LAGA „Kamen i more“ od 2013. godine.

Branka Despotušić

Član Društva prijatelja kulturne baštine Split i član uredništva časopisa Društva prijatelja kulturne baštine Split „Kulturna baština“

## **6.12. Informatički poslovi muzeja**

Redovito se ažurira web-stranica Muzeja.

U svrhu kvalitetnijeg informiranja javnosti o djelatnosti Muzeja pokrenuta Facebook stranica dala je odlične rezultate u komunikaciji s građanima gdje ih se redovito izvještava o događanjima u Muzeju.

## **7. ZNANSTVENI RAD**

### **7.2. Publicirani radovi**

Danka Radić

- La nave del sarcofago di S. Simeone, Nel mare dell'intimità, L'archeologia subacquea racconta l'Adriatico, Trieste, ex Pescheria – Salone degli Incanti, 17. dicembre 2017 – 1 maggio 2018, 93.
- Lapide di Paron Tomaso Blacano, Nel mare dell'intimità, L'archeologia subacquea racconta l'Adriatico, trieste, ex Pescheria – Salone degli Incanti, 17. dicembre 2017 – 1 maggio 2018, 206.
- Predgovor, TROGIR – UNESCO 1997. – 2017., Trogir, 2017., 5.
- Povijesni grad Trogir – svjetska baština UNESCO-a, TROGIR – UNESCO 1997. – 2017., Trogir, 2017., 7.-30.

Stjepan Lozo

- Ideologija i propaganda velikosrpskog genocida nad Hrvatima – projekt „Homogena Srbija“, Split, 2017.

### **7.3. Znanstveno usavršavanje**

Stjepan Lozo

Na poslijediplomskom doktorskom studiju „Jadran – poveznica među kontinentima“ na Sveučilištu u Zadru priprema doktorsku disertaciju pod nazivom „Obrana hrvatskog Jadrana u hrvatskom ratu za neovisnost 1991.“

Branka Despotušić

Upisala poslijediplomski doktorski studij „Jadran – poveznica među kontinentima“ na Sveučilištu u Zadru

## **8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA**

### **8.2. Stručni skupovi**

Okrugli stol na temu „Hrvatska pomorska baština – praktični izazovi i kako ih riješiti u praksi“, 2. svibnja 2017. Split, Hrvatski pomorski muzej Split

1. Strategija zaštite pomorske baštine RH
2. Registracija pomorske baštine
3. Načini adekvatne prezentacija materijalne i nematerijalne baštine
4. Ostali problemi vezani uz očuvanje i revitalizaciju hrvatske pomorske baštine (primjeri obnove drvenih plovila, vezova, prakse i kako ih predstavljati...=
5. Aktivnije uključivanje državnih institucija u očuvanje hrvatske pomorske baštine
6. Hrvatska u European Maritime Heritage (EMH)

## **9. IZLOŽBENA DJELATNOST**

Izložba: **“Slikopisi Jadranske obale od Karla Kasera“**

Mjesto održavanja i prostor: Split, Hrvatski pomorski muzej Split

Vrijeme trajanja: 1. prosinca 2016.-25.01.2017.

Autor(i) stručne koncepcije: Karl Kaser i Mirjana Kos

Autor(i) likovnog postava: Mirjana Kos i Danka Radić

Opseg izložbe: 49 fotografija

Web adresa: [www.hpms.hr](http://www.hpms.hr)

Vrsta izložbe: umjetnička, povijesna, dokumentarna, pokretna, inozemna.

Tema: Darovit i odmjeren promatrač bečki doktor prava Karl Kaser (1861. – 1942.), zaljubljenik je u fotografiju, kojeg je posao doveo u naše krajeve, pa je obalom putovao redovito od kraja 19. stoljeća sve do početka Prvoga svjetskog rata. Kaser je fotografski zabilježio brojne marine i vedute, isječke pejzaža, arhitekturne detalje, neponovljive atmosferske trenutke. Minuciozno je kadrirao vizure i građevine, brodove i luke, ljude i njihovu svakodnevicu. Stoga njegove fotografije nemaju samo umjetničku, već dokumentarnu, kulturološku i povijesnu vrijednost.

Izložba je popraćena i u tiskanim medijima.

**Izložba: “Tragom Petra Hektorovića”, O.Š “Petar Hektorović” iz Staroga Grada, O.Š Jelsa na Hvaru i Hrvatski fotosavez**

Mjesto održavanja i prostor: Split, Hrvatski pomorski muzej Split

Vrijeme trajanja: Noć muzeja 27. siječnja-20. ožujka 2017.

Autor(i) stručne koncepcije: Vinko Tarbušković ,O.Š “Petar Hektorović” iz Staroga Grada, O.Š. Jelsa na Hvaru i Hrvatskog fotosaveza

Autor(i) likovnog postava: Vinko Tarbušković

Opseg izložbe: 70 fotografija

Web adresa: [www.hpms.hr](http://www.hpms.hr)

Vrsta izložbe: umjetnička, povijesna, dokumentarna, pokretna

Tema (kratak opis): Izložba fotografija „Tragom Petra Hektorovića“ rezultat je fotoradionice za mlade koju je Hrvatski fotosavez priredio 2016. godine u suradnji s Osnovnom školom Petra Hektorovića, Stari Grad i Osnovnom školom Jelsa.

Sudionici foto-radionice bili su učenici osnovnih škola: Marijana Buratović, Đoana Marija Deletis, Noemi Dužević, Marta Grabić, Dora Makjanić, Ana Milatić, Marta Miloš, Pia Miloš, Lorena Novak, Benjamin Peronja, Zara Radonić, Korina Stančić i Josipa Tepić.

Fotoradionicu je vodila Zlata Medak, voditeljica programa Hrvatskog fotosaveza za mlade, a suradnici su bili Predrag Bosnar, tajnik Hrvatskog fotosaveza, Vinko Tarbušković, učitelj i Katija Barbić, učiteljica. Mladi su autori u trodnevnoj fotoradionici slijedili put Petra Hektorovića opisan u „Ribanju i ribarskom prigovaranju“, na Hvaru, Braču i Šolti istraživali I

bilježili slikovne senzacije, osobitu pozornost posvetili su palači Petra Hektorovića, odnosno samom Starom Gradu na Hvaru.

### **Izložba “Zavjetni darovi pomoraca makete brodova”**

Mjesto održavanja i prostor: Vis, Arheološka zbirka Issa

Vrijeme trajanja: 27. siječnja 2017.- 31. svibnja 2017.

Autor(i) stručne koncepcije: Ljubomir Radić

Autor(i) likovnog postava: Ljubomir Radić

Opseg: 35 fotografija na kapafixu i 3 predmeta

Web adresa: [www.hpms.hr](http://www.hpms.hr)

Vrsta: povijesna, pokretna, inozemna

Tema: Riječ je o izložbi fotografija, na kojima su predstavljene makete brodova koje su hrvatski pomorci kao zavjet darivali crkvama duž cijele istočne obale Jadrana. Na fotografijama su zastupljene najstarije makete brodova potom one najdojmljivije kao i makete darovane najistaknutijim svetištima pomoraca poput Trsata. Na izložbi koja je u Noći muzeja otvorena u Visu poseban naglasak je stavljen na zavjetne makete darovane u spomen na Viški boj 1866 godine. Izložbu je pratilo i prigodno predavanje.

Korisnici: svim dobnim skupinama

### **Izložba “Ljudi od željeza na brodovima od drva“**

Mjesto održavanja i prostor: Rijeka, Državni arhiv u Rijeci

Vrijeme trajanja: 2. veljače 2017.- 31. ožujka 2017.

Autor(i) stručne koncepcije: Boris Čargo i Ljubomir Radić

Autor(i) likovnog postava: Boris Čargo i Ljubomir Radić

Opseg: 28 panoa i 75 predmeta

Web adresa: [www.hpms.hr](http://www.hpms.hr)

Vrsta: povijesna, pokretna, inozemna

Tema (kratak opis) - Izložba „Ljudi od željeza na brodovima od drva“ sadrži brojne izloške od kojih se ističu grafike s prikazima Viškoga boja iz Albuma Lissa 1866. te replika odore Wilhelma von Tegetthoffa uz brojne njegove portrete. Prezentirani su i izvorni predmeti iz Viškog boja, topovske kugle, granate, sablje, nadalje naočale hrvatskog junaka Hvaranina Nikole Karkovića, sudionika Viškog boja, slijede iznimna odličja koja je Austrija dodjeljivala zaslužnima za pobjedu u Viškom boju. Također su izložene i knjige o Viškoj bitki objavljene u 19. stoljeću, vlasništvo HPMS-a, kao i izdanja s početka odnosno tijekom

20. stoljeća. Trojezično sastavljene legende detaljno iznose kronološki tijek bitke te predstavljaju talijansku i austrijsku mornaricu, brodove koji su sudjelovali u Viškoj bitci kao i protagoniste bitke poput Wilhelma von Tegetthoffa, Carla Pelliona di Persana i druge. Tu su i podatci o podizanju spomenika, proslavama bitke kao i o najnovijim istraživanjima kojima su otkriveni ostaci potopljenih talijanskih brodova Palestro i Re' d'Italia. Izloženi su i predmeti pronađeni na olupini broda Re d' Italia, postolje za kompas i pladanj.

Korisnici: svim dobnim skupinama

### **Izložba “Performans Andree Resner povodom Međunarodnog dana žena”**

Mjesto održavanja i prostor: Split, Hrvatski pomorski muzej Split

Vrijeme trajanja: 3. - 4. ožujka 2017.

Autor(i) stručne koncepcije: Andrea Resner

Autor(i) likovnog postava: Andrea Resner

Opseg (broj eksponata): 2 predmeta

Web adresa: [www.hpms.hr](http://www.hpms.hr)

Vrsta: povijesna, pokretna

Tema: Obilježavanje Međunarodnog dan žena performansom Andree Resner, studentice splitske Umjetničke akademije, inače unuke pomorca, Anđelka Medića, umirovljenog kapetana, čija se uniforma nalazi izložena u Hrvatskom pomorskom muzeju. Uz uniformu jednog pomorca, izložila se „uniforma“ njegove supruge, žene koja je cijeli svoj život provela u ulozi domaćice i majke. Andrea Resner, autorica performansa, na takav način je odala dostojnu počast svojoj baki čiji je život obilježilo more i pomorstvo. Hrvatski pomorci ostavili su trag diljem svijeta. O teškom pomoračkom životu ljudi koje je počesto obilježila njihova profesija pisane su knjige, snimani su filmovi. Ali, o njihovim ženama manje se progovara, kako na globalnoj to posebno na ovoj našoj lokalnoj razini. A upravo su žene pomoraca te koje su čuvale i čuvaju tajne pomoračkih života, njihovih obitelji, sve strahove i nadanja, ali i svoje neostvarene snove i talente „baš“ kao što je to slučaj s bakom Andree Resner. Stoga je ovaj performans u Pomorskom muzeju prikladna platforma kojom se nudi mogućnost progovaranja o ulozi žene u obitelji i društvu.

Izložba “Ljudi od željeza na brodovima od drva“

Mjesto održavanja i prostor – Crna Gora, Kotor, Pomorski muzej Crne Gore

Vrijeme trajanja – 7. travnja-24. travnja 2017.

Autor(i) stručne koncepcije – Boris Čargo i Ljubomir Radić

Autor(i) likovnog postava: Boris Čargo i Ljubomir Radić

Opseg: 28 panoa i 50 predmeta

Web adresa: [www.hpms.hr](http://www.hpms.hr)

Vrsta: povijesna, pokretna, inozemna

Tema: Izložba „Ljudi od željeza na brodovima od drva“ sadrži brojne izložke od kojih se ističu izvorni predmeti iz Viškog boja, topovske kugle, granate, sablje, nadalje naočale hrvatskog junaka Hvaranina Nikole Karkovića, sudionika Viškog boja, slijede iznimna odličja koja je Austrija dodjeljivala zaslužnima za pobjedu u Viškom boju. Također su izložene i knjige o Viškoj bitki objavljene u 19. stoljeću, vlasništvo HPMS-a, kao i izdanja s početka odnosno tijekom 20. stoljeća. Trojezično sastavljene legende detaljno iznose kronološki tijek bitke te predstavljaju talijansku i austrijsku mornaricu, brodove koji su sudjelovali u Viškoj bitci kao i protagoniste bitke poput Wilhelma von Tegetthoffa, Carla Pelliona di Persana i druge. Tu su i podatci o podizanju spomenika, proslavama bitke kao i o najnovijim istraživanjima kojima su otkriveni ostaci potopljenih talijanskih brodova Palestro i Re' d'Italia. Izloženi su i predmeti pronađeni na olupini broda Re d' Italia, postolje za kompas i pladanj. Izložbu u Kotoru su obogatili predmeti iz fundusa Pomorskog muzeja Crne Gore u Kotoru, a tiskano je za ovu prigodu drugo izdanje kataloga jer je prvo rasprodano za vrijeme izložbe u Rijeci.

Korisnici: svim dobnim skupinama

Izložba: **„Brod – hrvatska kulturna i pomorska baština u likovnom, jezičnom i glazbenom izričaju učenika Osnovne škole 'Marjan' Split“**,

Mjesto održavanja i prostor: Split, Hrvatski pomorski muzej Split

Vrijeme trajanja: 4. svibnja 2017.–30. rujna 2017.

Autor(i) stručne koncepcije: muzejska pedagoginja Branka Despotušić, mag. i Nevenka Mistrić-Gulin, prof. likovne kulture-mentor, djeca O.Š “Marjan” Split

Autor(i) likovnog postava: muzejska pedagoginja Branka Despotušić, mag. i Nevenka Mistrić-Gulin, prof. likovne kulture-mentor

Opseg izložbe: 152 dvodimenzionalna i trodimenzionalna rada

Web adresa: [www.hpms.hr](http://www.hpms.hr)

Vrsta izložbe: izložba dječjih radova

Tema: Projekt je plod suradnje koja je započela u listopadu 2016. godine. Cilj je bio upoznavanje učenika s hrvatskom tradicijskom brodogradnjom, vrstama brodova koji su plovili Jadranom te samim dijelovima broda. Učenici su naučeno prezentirali kroz modele

brodova koje su izradili u tehnici kaširane papir-plastike. Projekt je proširen na pjesnički i glazbeni izričaj učenika. Hrvatski pomorski muzej Split i Osnovna škola „Marjan“ Split na ovaj su se način pridružili svečanostima povodom obilježavanja blagdana sv. Dujma, zaštitnika grada Splita, Dana škole Osnovne škole „Marjan“ - 3. svibnja te Međunarodnog dana muzeja koji se obilježava 18. svibnja.

**Izložba: Luciano Keber, “Vjetar Mediterana. Jadranske tradicijske barke”**

Mjesto održavanja i prostor: Split, Hrvatski pomorski muzej Split

Vrijeme trajanja: 26. listopada–20. studenoga 2017.

Autor(i) stručne koncepcije: Luciano Keber

Autor(i) likovnog postava: Luciano Keber I Irena Radić Rossi

Opseg izložbe: 33 maketa brodova

Web adresa: [www.hpms.hr](http://www.hpms.hr)

Vrsta izložbe: edukativna, povijesna, dokumentarna, pokretna

Tema: Izložba VJETAR MEDITERANA – Jadranske tradicijske barke izbor je iz bogatog opusa Luciana Kebera, a prikazuje 30 jadranskih tradicijskih barki u umanjenome mjerilu 1:10 i hipotetsku studiju liburne, jednog od najpoznatijih brodova rimske ratne flote, podrijetlom s istočnojadranskog liburnskog prostora. Makete brodova sadrže sve elemente svog uzora, do najsitnijih detalja. Izrada maketa dugotrajan je proces, a nerijetko su pripreme vrlo obimne i zahtjevne, pogotovo u slučaju kvalitetnih rekonstrukcija koje često postaju muzejskim izlošcima. Izrada maketa obrt je i umjetnost. Inspiriran i zanesen, maketar ulazi u dušu djela, proučava ga i analizira. On je tumač i graditelj koji često intuitivno razotkriva 'osobnosti' broda kojeg reproducira. Makete su rijetko rezultat sterilnog pristupa i dosljedne preciznosti. One su najčešće odraz autorove duhovnosti, produkt njegove ushićenosti i zanosa, ali i znanstveno-istraživački zapis koji nam pomaže očuvati za budućnost vrijednu baštinu drvene brodogradnje.

**Izložba: “Okom motritelja – Otrantska bitka 1917”**

Mjesto održavanja i prostor: Split, Hrvatski pomorski muzej Split

Vrijeme trajanja: 22. studenog 2017.-15. siječnja 2018.

Autor(i) stručne koncepcije: Ljubomir Radić

Autor(i) likovnog postava: Ljubomir Radić

Opseg (broj eksponata): 10 panoa i 42 predmeta

Web adresa: [www.hpms.hr](http://www.hpms.hr)

Vrsta: povijesna, pokretna, inozemna

Tema: Izložbom s pratećim katalogom “Okom motritelja – Otrantska bitka 1917” obilježena je stota obljetnica bitke. Temeljeći koncepciju na fotografijama i razglednicama iz fundusa Muzeja, namjera je bila ukazati na muzeološku vrijednost fotografije kao povijesnog izvora. Kada je riječ historiografskom doprinosu autor se ograničio na osnovne činjenice o bitci i neke uz nju možda javnosti manje poznate događaje. Okosnicu izložbe činio je album sa 16 fotografija načinjenih za vrijeme bitke.

Korisnici: svim dobnim skupinama

Izložba: „**Nel mare dell' intimità**“ u izložbenom prostoru „, u Trstu.

Mjesto održavanja i prostor: Trst, “Salone degli Incanti”

Vrijeme trajanja: 16. prosinca 2017.–1. svibnja 2018.

Autor(i) stručne koncepcije: Danka Radić, Irena Radić Rossi

Autor(i) likovnog postava: Rita Auriemma

Opseg: 5 predmeta

Web adresa: [www.hpms.hr](http://www.hpms.hr)

Vrsta: povijesna, pokretna, inozemna

Tema: HPMS sudjeluje u velikom međunarodnom projektu koji je rezultirao izložbom „U moru intimnosti. Podvodna arheologija priča priču Jadrana“, postavljenom u prostoru bivše ribarnice u Trstu – 'Salonu čuda' zahvaljujući zajedničkom doprinosu preko 60 talijanskih, hrvatskih, slovenskih i crnogorskih ustanova. Izložba po prvi puta predstavlja relikvije, umjetnine, svakodnevne uporabne predmete, robu za prodaju i sigurnosnu opremu pronađenu na brodovima potopljenima u Jadranu i to na preko dvije tisuće četvornih metara izložbenog prostora. Među gotovo tisuću nalaza s podvodnih lokacija koji su predstavljeni na izložbi, 304 su posuđena iz hrvatskih ustanova, a od toga 5 predmeta iz zbirki HPMS-a. Šetnjom po morskom dnu posjetitelj na sveobuhvatan način doživljava intenzitet kulturnih i komercijalnih tokova razmjene, specifičnost brodogradnje, bogatstvo infrastrukture i dinamičnost obalnih pejzaža, kao i priče o ljudima iz „mora intimnosti“. Tematski se izložba bavi jadranskim prostorom, lukama, brodovima, robama, ljudima i njihovim aktivnostima, posebice ratovima, svetim mjestima, migracijama, ali i istraživanjima pod morem. Izložba je posvećena Predragu Matvejeviću, a sam naslov inspiriran je njegovim Mediteranskim brevijarom u kojem kaže kako je Sredozemlje more blizine, a Jadran intimnosti

## **10. IZDAVAČKA DJELATNOST**

### **10.1. Tiskovine**

Tijekom 2017. godine HPMS je izdavač/suizdavač sveukupno 7 naslova, i to:

- 1.) katalog izložbe: „Ljudi od željeza na brodovima od drva“; autori izložbe/teksta: Boris Čargo, Ljubomir Radić; nakladnici Arheološki muzej u Splitu i Hrvatski pomorski muzej Split; Split, 2. izdanje, 2017.
- 2.) radna bilježnica muzejsko-edukativne akcije: „Plovidba u prošlost: Mala škola baštine Kaštelanskog zaljeva“; autori: Ivan Šuta, Dijana Žaja, Ivanka Kamenjarin, Danka Radić, Petra Blažević, Ljubomir Radić; nakladnici: Hrvatski pomorski muzej Split, Muzej grada Kaštela; travanj 2017.
- 3.) promotivni deplijan muzejsko-edukativnog programa: „Plovidba u prošlost: Mala škola baštine Kaštelanskog zaljeva“; nakladnici: Hrvatski pomorski muzej Split, Muzej grada Kaštela; travanj 2017.
- 4.) katalog muzejsko-edukativnog programa: „Hrvatski pomorski muzej Split-muzejsko edukativni programi“; autorica programa i teksta Branka Despotušić, koautorica teksta Mirja Lovrić; nakladnik Hrvatski pomorski muzej Split; Split, rujan 2017.
- 5.) katalog izložbe: „Vjetar Mediterana-Jadranske tradicijske barke“/“Wind of the Mediterranean-Traditional boats of the Adriatic“; autor teksta Luciano Keber; nakladnik Hrvatski pomorski muzej Split; Split 2017.
- 6.) radna bilježnica muzejsko-edukativne akcije: „Mala škola brodogradnje“; autorica Branka Despotušić; nakladnik Hrvatski pomorski muzej Split; Split, listopad 2017.
- 7.) katalog izložbe: „Okom motritelja-Otrantska bitka 1917.“; autor kataloga i izložbe Ljubomir Radić; nakladnik Hrvatski pomorski muzej Split, 2017.

## **11. EDUKATIVNA DJELATNOST**

### **11.1. Vodstva**

Hrvatski pomorski muzej Split organizira stručna vodstva za pojedince i grupe na hrvatskom i engleskom jeziku. Cijena stručnog vodstva na hrvatskom jeziku iznosi 50 kuna dok je cijena stručnog vodstva na engleskom jeziku 100 kuna. Za pojedine grupe uz prethodnu suglasnost ravnatelja organiziraju se besplatna vodstva.

### 11.3. Radionice i igraonice

Posebno ističemo dječje edukativne radionice kojih je tijekom 2017. godine bilo ukupno 75 a na kojima je sudjelovalo ukupno 1828 posjetitelja.

More, amfore, brodovi – 16 muzejsko-edukativnih radionica,

Sveti Nikola – 14 muzejsko-edukativnih radionica,

RibOlovka – 13 muzejsko-edukativnih radionica,

Priče iz muzeja – 7 muzejsko-edukativnih radionica,

Tvrđave: posade i opsade – 6 muzejsko-edukativnih radionica,

Otkrijmo tajne koje muzej skriva – 5 muzejsko-edukativnih radionica,

Trajektom na otoke – 3 muzejsko-edukativne radionice,

Fortifikacijski sustav otoka Korčule – 2 muzejsko-edukativne radionice,

Rođendan HPMS-a – 1 muzejsko-edukativna radionica,

Mala škola brodogradnje – 1 muzejsko-edukativna radionica,

11. Kićenje božićne jelke HPMS-a – 1 muzejsko-edukativna radionica

12. Plovidba u prošlost: mala škola baštine Kaštelanskog zaljeva, kojeg Hrvatski pomorski muzej Split organizira u partnerstvu s Muzejom grada Kaštela, na radionicama edukativnog-muzejskog programa (ukupno: 6) prisustvovalo je 408 djece iz sljedećih škola: O.Š. Žrnovnica, O.Š. prof. Filipa Lukasa iz Kaštel Starog, O.Š. Primorski Dolac, gimnazije Vladimir Nazor iz Splita, O.Š. Majstora Radovana iz Trogira i područne škole Okrug pri O.Š. Petar Berislavić u Trogiru.

„Juuu-huuu, praznici su! 2017./2018.“

Hrvatski pomorski muzej Split sudjelovao je u akciji „Juuu-huuu, praznici su! 2017./2018.“ Uz besplatan ulaz za djecu, organizirane su i radionice. Dana 27. prosinca održana je radionica „Priče iz muzeja“, 28. prosinca „Trajektom na otoke“, a 29. prosinca za Udrugu „Srce“ radionica „Tvrđave: posade i opsade“.

Edukativno-muzejska akcija „Tajne“

HPMS je sudjelovao u 22. po redu edukativno-muzejskoj akciji koju organizira Hrvatsko muzejsko društvo od 18. travnja do 18. svibnja 2017. godine. Tema akcije bila je „Tajne“. Muzej se uključio s izložbom „Brod – hrvatska kulturna i pomorska baština u likovnom, jezičnom i glazbenom izričaju učenika O.Š. „Marjan“ Split“ te projektom „Plovidba u prošlost“ kojeg radi u suradnji s Muzejom grada Kaštela.

„Ljetno kazalište za djecu“, 26. lipnja – 3. srpnja 2017.

U okviru edukativnog projekta za djecu Gradskog kazališta lutaka Split Muzej je organizirao dvije muzejsko-edukativne radionice „Otkrijmo tajne koje muzej skriva“, 29. i 30. lipnja 2017. godine.

#### **11.4. Ostalo**

HPMS je posljednjeg petka u siječnju 2017. godine tradicionalno sudjelovao u Noći muzeja. Program Hrvatskog pomorskog muzeja Split u Noći muzeja bio je iznimno dobro prihvaćen od strane građana.

HPMS je 18. svibnja 2017. godine obilježio Međunarodni dan muzeja otvorivši vrata posjetiteljima za besplatni posjet tijekom cijelog dana.

## **12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)**

### **12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima**

Tijekom 2017. godine javnost se obavještavalo o svim aktivnostima Muzeja. Od nastupa u elektroničkim medijima valja istaknuti izvještavanje u novinama i časopisima, bilo u obliku aktivnog sudjelovanja u emisijama, pružanju potrebne pomoći, informiranja o aktivnostima Muzeja, bilo intervjua (objave o izložbama i muzejskoj tematici u Slobodnoj Dalmaciji, 24 sata, Novom listu te raznim internetskim portalima u Hrvatskoj, Crnoj Gori, Italiji.

### **12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama**

Djelatnici Muzeja su tijekom godine imali više nastupa na radiju i televiziji HRT (emisija More), NOVA TV, RTL, Mreža TV, TV Jadran, Radio Brač, HRT Zagreb, HRT Radio Split (emisija Podvučeno plavim), Radio Dalmacija, Hrvatski katolički radio, Radio Sunce, Radio Brač), bilo u obliku aktivnog sudjelovanja u emisijama, pružanju potrebne pomoći, informiranja o aktivnostima Muzeja, bilo intervjua.

### **12.3. Predavanja**

Danka Radić

- „Dalmazia e la battaglia di Lepanto“, Italija, Messina, 5. listopada 2017.

Ljubomir Radić

- „Zavjetni darovi pomoraca – makete brodova“ Vis, Arheološka zbirka Issa, Noć muzeja 27. siječnja 2017.
- “Viški boj 1866. godine” O.Š. Petra Hektorovića Stari Grad i O.Š. Jelsa za sedme i osme razrede, listopad 2017.

Petra Blažević

- “Tvrđava - posade i opsade”, Županijski skup učitelja povijesti, Split, HPMS, 30. kolovoza 2016.

Branka Despotušić

- „Petar Hektorović – glazbeni velikan“, Split, Hrvatski pomorski muzej Split, Noć muzeja, 27. siječnja 2017..
- „Sveti Nikola darove nosi“ Split, Hrvatski pomorski muzej Split, 6. prosinca 2017.
- „Fortifikacijski sustav otoka Korčule“, OŠ Plokite Split, 7. i 18. prosinca 2017.  
Marko Lete, Neven Lete, Ivan Živković, Neven Sikavica, Mate Boko, Dean Ljubić
- „Minsko-eksplozivna sredstva pod morem“, (Udruga podvodnih aktivnosti Rostrum Split, Specijalna policija Split, Lučka kapetanija, Arheološki muzej u Splitu, portal podvodni.hr te Ronilački klub „Giričić“ iz Kaštel Gomilice- edukacija ronioca i publike o minsko-eksplozivnim sredstvima, prepoznavanju, prijavi i uklanjanju iz mora), Split, Hrvatski pomorski muzej Split, 21. studenog 2017.

#### **12.4. Promocije i prezentacije**

Danka Radić

- Dr. Fedor Sentinella, “Trogir iz mog pera II“, drugi dio, Trogir, 17. veljače 2017.
- Tihomir Rajčić, „Tajni život slikara Vlahe Bukovca“, Trogir, Kneževa palača, 20. ožujka 2017.
- Dmitrij Vasiljevič Averkijev, „Trogirski vojvoda“ (s ruskoga preveo Luko Paljetak), Trogir, Kneževa palača, 16. svibnja 2017.
- Mate Meštrović, „Kroz plamen čišćenja“, Split, Ogranak Matice hrvatske u Splitu, Marmontova I/II 24. svibnja 2017. / Trogir, Trg Ivana Pavla II, Vjeronaučna dvorana, 28. lipnja 2017.

- Sanja Acalija, Kulturni krajolici Kaštela 1960.-2016., Split, Muzej grada Splita, Galerija Dioklecijan, 19. lipnja 2017.
- Jurica Gašpar, “Legende svjetla / priče hrvatskih svjetionika i njihovih duša – svjetioničara”, Split, Hrvatski pomorski muzej Split, 23. lipnja 2017. (dijelove iz knjige čitali će Goran Navojec i Filip Šovagović)
- “Virtualni muzej iseljeničtva Dalmacije” u suradnji s Hrvatskom Maticom iseljenika, podružnicom Split. Promocija web stranice “Virtualni muzej iseljeničtva Dalmacije” Split, Hrvatski pomorski muzej Split, 7. prosinca 2017.

Ljubomir Radić

- Mario Raguž, “Zapisi legionara”, Sinj, 28. srpnja (u sklopu Sinjskog ljeta 2017.) Knjiga se temelji na osobnim dnevnicima pilota Hrvatske zrakoplovne legije iz 1941. i 1942. godine.
- “Virtualni muzej iseljeničtva Dalmacije” u suradnji s Hrvatskom Maticom iseljenika, podružnicom Split. Promocija web stranice “Virtualni muzej iseljeničtva Dalmacije” Split, Hrvatski pomorski muzej Split, 7. prosinca 2017.

## **12.6. Djelatnost klubova i udruga**

Hrvatski pomorski muzej Split nastavlja tradicionalnu suradnju s udrugama pomorskih kapetana i pomorskih strojara.

## **12.7. Ostalo**

Tijekom 2017. godine Muzej je, kao i proteklih godina, surađivao s brojnim pojedincima i ustanovama iz zemlje i inozemstva.

Od suradnje ističemo:

- Korištenje dvorišta Tvrđave Gripe i parobroda „Bakar“ za potrebe održavanja Split spot festivala.
- Korištenje dvorišta Tvrđave Gripe i parobroda „Bakar“ za „XSTATIC“ festivala
- Suradnja s Ministarstvom obrane RH, HRM-om
- Suradnja s HAZU u Splitu, Arheološkim muzejom u Splitu, Muzejom grada Kaštela, Pomorskim i povijesnim muzejom Hrvatskog primorja Rijeka, Državnim arhivom u

Rijeci, Hrvatskim muzejom turizma u Opatiji, Muzejom hvarske baštine, gradom Visom i Komižom, Brodotrogirom d.o.o. i Pomorskim muzejom u Kotoru.

### **13. MARKETINŠKA DJELATNOST**

Nastavljene su aktivnosti na afirmaciji Muzeja i privlačenju posjetitelja. Tijekom godine dostavljeni su promidžbeni materijali u škole i vrtiće Splitsko – dalmatinske županije. Brošure s informacijama o Muzeju distribuirane su u hotele i hostele kao i u trajektnoj luci. Održavana je i uobičajena suradnja s Turističkom zajednicom Grada Splita.

Za kvalitetnije informiranje o Muzeju, kao nadopuna uz web stranicu, koristi se i Facebook stranica Muzeja gdje se redovito izvještava o događanjima u Muzeju.

Tekstovi o muzeju objavljeni su u vodičima Hello, In Your Pocket, Pettite footu, Visit Split, Info Stobreč kao i u materijalima Turističke zajednice Split.

#### Vanjska suradnja

Tijekom 2017. godine Muzej je, kao i proteklih godina, surađivao s brojnim pojedincima i ustanovama iz zemlje i inozemstva.

Od suradnje ističemo:

- Korištenje dvorišta Tvrđave Gripe i parobroda „Bakar“ za potrebe održavanja Split spot festivala.
- Suradnju s Ministarstvom kulture RH, Ministarstvom pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstvom obrane RH, Hrvatskom ratnom mornaricom
- Suradnju s HAZU u Splitu, Arheološkim muzejom u Splitu, Etnografskim muzejom u Splitu, Muzejom grada Splita, Muzejom grada Kaštela, Muzejom grada Rijeke, Pomorskim i povijesnim muzejom Hrvatskog primorja Rijeka, Državnim arhivom u Splitu, Državnim arhivom u Rijeci, Hrvatskim muzejom turizma u Opatiji, Muzejom Hvarske baštine, Muzejom grada Crikvenice, Gradovima Visom i Komižom, Brodotrogirom d.o.o., Pomorskim muzejom u Kotoru i Pomorskim muzejom “Sergej Mašera” u Piranu, Udrugom kapetana (Zagreb, Zadar, Rijeka, Split), Udrugom brodskih strojara, Udrugom podvodnih aktivnosti Rostrum Split, brodomaketarima

(Kužić, Keber, Skomeršić...) Hrvatskom Maticom iseljenika, podružnica Split, Plovputom d.o.o.,...

- Suradnja s Udrugom kapetana Split, Udrugom brodskih strojara Split, Hrvatskom Maticom iseljenika u svezi prijave projekta na natječaj EU fondova “Umjetnost i kultura 54+”
- Suradnju s CEO, WA Museum, Perth Cultural Centre, Perth, Western Australia
- Suradnju s talijanskim kulturnim institucijama (Patrimonio Culturale Friuli Venezia Giulia) posebno onima u svezi partnerstva na Eu projektima:
  1. Logotel, Milan, Italy, I'M IMMERSIVE MUSEUM – Creative Europe – Progetti Europei
  2. Regione del Veneto, Project idea form on Italy-Croatia project CBC programme 2014/2020 – ADRIATIC SEA : AN IDENTITY BRIDGE

## **14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA**

Broj posjetitelja: 1.299

## **16. OSTALE AKTIVNOSTI**

### **16.2. Ostalo**

Obljetnice

*100. godina Otranta*

Projekti spašavanja baštine

- Hrvatski pomorski muzej Split je kao skrbnik prijavio program preventivne zaštite povijesnog broda „Istranka“ na natječaj Ministarstva kulture za javne potrebe u kulturi Republike Hrvatske. Povijesni brod “Istranka” izgrađen je 1896. godine u Trstu pod imenom “Ossero“. Nekoliko godina kasnije (1899. godine) brod mijenja ime u “Dalmat“ te postaje brodom namjesnika za Dalmaciju, a od tada do danas, po ulogama koje je odigrao u većem broju povijesnih događanja i u svojoj dugogodišnjoj službi te po svom izvornom materijalnom zapisu, brod je postao značajan spomenik kulturne baštine. Od 2002. godine brod je dobio status zaštićenog kulturnog dobra rješenjima Ministarstva kulture RH o privremenoj zaštiti. Rješenja o privremenoj

zaštiti su obnavljana do 2011. godine kada je „Istranka“ rješenjem Ministarstva kulture dobila status trajno zaštićenog kulturnog dobra. U akciji spašavanja koju je Muzej poduzeo „Istranka“ je podignuta s morskog dna 2014. godine.

Muzej je od tada obavljao poslove čuvanja, nadzora i saniranja manjih oštećenja. Ministarstvo je odobrilo Muzeju sredstva za preventivnu zaštitu no presudom Upravnog suda u Splitu „Istranka“ je u svibnju 2015. godine izgubila status kulturnog dobra. Time je prestalo i skrbništvo, a i mogućnost realizacije planirane preventivne zaštite. Djelatnici Muzeja su do kraja 2015. godine nastavili s redovitim obilascima i ispumpavanjem oborinskih voda unatoč tome što ustanova više nije bila skrbnik broda. U međuvremenu je brod ipak opet potonuo.

HPMS je prijavio na Natječaj Ministarstva kulture za program zaštite kulturnog dobra za 2017. godinu: Vranjic, Povijesni brod „Istranka, 1896. – preventivnu konzervaciju broda, za što je Ministarstvo kulture odobrilo 100.000,00 kuna. Sredstva su utošena za preventivnu konzervaciju. Ministarstvo kulture RH, Uprava za zaštitu kulturne baštine, je Rješenjem (Klasa: UP/I-612-08/11-06/0793, Urbroj: 532-04-01-03-02/2-16-6 od 18. listopada 2016.) utvrdilo da „brod Istranka građen 1896. godine u Trstu, upisan u Očevidnik plutajućih objekata Lučke kapetanije u Splitu pod oznakom SP-8, u vlasništvu „Marina degli Aregai s.p.a., ima svojstvo kulturnog dobra i upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z-5463.

- Hrvatski pomorski muzej Split je 2007. godine kod nadležnih institucija (Ministarstvo obrane RH i Grad Split) pokrenuo postupak darovanja – preuzimanja neperspektivnog sredstva NVO, pomornice „Velebit“ o čemu postoji dokumentacija kod nadležnih institucija. Budući da taj postupak nije bio realiziran tijekom prošlog mandata nadležnih, HPMS je u 2017. godini ponovio postupak traženja darovanja – preuzimanja podmornice „Velebit“

Podmornica „Velebit“ jedinstveni je objekt s posebnom atraktivnošću za svaku vrstu muzeološkog pristupa i muzejske publike te je poseban interes Hrvatskog pomorskog muzeja Split. Uostalom, svaka ustanova muzejskog tipa odgovarajućeg profila, koja je to u mogućnosti, željela bi imati takav objekt u svom fundusu. Hrvatski pomorski muzej smatra da podmornicu „Velebit“ tim prije treba dobiti u fundus budući da je podmornica izgrađena u Splitu, a mali broj gradova u svijetu može se pohvaliti proizvodnjom podmornica kao složenih i najzahtjevnijih tehnoloških cjelina.

- Okrugli stol na temu „Hrvatska pomorska baština – praktični izazovi i kako ih riješiti u praksi“, 2. svibnja 2017. Split, Hrvatski pomorski muzej Split
  1. Strategija zaštite pomorske baštine RH
  2. Registracija pomorske baštine
  3. Načini adekvatne prezentacija materijalne i nematerijalne baštine
  4. Ostali problemi vezani uz očuvanje i revitalizaciju hrvatske pomorske baštine (primjeri obnove drvenih plovila, vezova, prakse i kako ih predstavljati...=
  5. Aktivnije uključivanje državnih institucija u očuvanje hrvatske pomorske baštine
  6. Hrvatska u European Maritime Heritage (EMH)
- „Čisti Božić i bistra Nova Godina“, eko-akcija čišćenja podmorja, 16. prosinca 2017. Hrvatski pomorski muzej Split brine za očuvanje mora. Branka Despotušić, kao predstavnicu Hrvatskog pomorskog muzeja Split i članicu Udruge podvodnih aktivnosti Rostrum Split, sudjelovala je na eko-akciji čišćenja podmorja pod nazivom „Čisti Božić i bistra Nova Godina“, 16. prosinca 2017.
- Na osnovi promišljanja Grada Splita, Službe za kulturu, umjetnost i staru gradsku jezgru, u svezi Tvrđave Gripe, odnosno davanja Tvrđave Gripe HPMS-u na korištenje i upravljanje, HPMS je izradio: promemoriju o potrebi obnove i revitalizacije tvrđave gripe/splitska tvrđava kulture : gripe na pragu nove budućnosti / vizija revitalizacije i razvoja tvrđave gripe u jedinstveni kulturno-turistički proizvod /cool(turna) fortifikacija